

Viljandi muinsuskaitseala kaitsekord

Korraldus kehtestatakse muinsuskaitseaduse § 14 lõike 1 ja § 19 lõike 3 alusel ja kooskõlas muinsuskaitseaduse § 91 lõikega 1.

I osa

Muinsuskaitseala nimetus ja piir

1. Viljandi muinsuskaitseala (edaspidi *muinsuskaitseala*) on võetud riikliku kaitse alla eesmärgiga kaitsta ja säilitada Viljandi linna ajaloolist linnatuumikut koos seda ümbritseva kultuurväärtusliku keskkonnaga, sest see kultuuriväärtuslik maa-ala tervikuna esindab Eesti ainelise kultuuripärandi väärtuslikumat osa.
2. Muinsuskaitseala hõlmab Viljandi linnakindlustustega piiratud keskaegse linna ordulinnuse varemete ja vallikraavidega, nendega külgneva uuslinna ala, endise Viljandi mõisasüdame ja Huntaugu piirkonna koos Viljandi järve äärsel haljasstruktuuriga.
3. Muinsuskaitseala ning kaitsevööndi piir, sealhulgas muinsuskaitsealale avanevad olulised vaated, on esitatud korralduse lisa 1.

II osa

Muinsuskaitseala kaitse eesmärk, väärtused ja nende hoidmise põhimõtted

4. Muinsuskaitseala kaitse eesmärk on Viljandi ajalooliselt väljakujunenud linnatuumiku ja seda ümbritseva kultuuriväärtusliku keskkonna ja arheoloogilise kultuurikihi säilitamine, ajastu- ja kohatunnetust loovate väärtuste esiletoomine, hoonete kasutuses hoidmine ning linnaruumi kestlik areng.
5. Muinsuskaitseala kaitse ja säilimise korraldusele kohaldatakse muinsuskaitseadust koos käesolevas korralduses sätestatuga.
6. Muinsuskaitseala kaitse eesmärgiga seotud väärtused on:
  - 1) mitmekesine ja kultuurimälu hoidev elu-, töö-, õppe- ja puhke-keskkond, milles on võimalik tunnetada linna ajalugu selle erinevate etappide kaudu;
  - 2) läbi ajastute kujunenud linnaehituslik tervik, sealhulgas ehitised, ajalooline tänavavõrk ja kvartalid, krundi- ja hoonestusstruktuur, väljakud, õuema (hoovid ja aiad), ajaloolised linnaruumi kujundavad elemendid, katusemaastik, arheoloogiline kultuurikiht, maastiku- ja pinnavormid ning kõrghaljastus ja ajaloolised haljasalad;
  - 3) muinsuskaitsealale avanevad olulised vaated (korralduse lisa 1) ja muinsuskaitsealal avanevad sisevaated.
7. Läbi ajastute kujunenud linnaehitusliku terviku väärtuslikumad kihistused muinsuskaitsealal on:

1) arheoloogiline kultuurkiht, muinas-, kesk- ja varauusaegsete kihistuste maa all ja maa peal säilinud osad, sealhulgas Huntaugu asulakoht, Viljandi ordulinnuse varemed, vallikraavid ja linnakindlustused;

2) 18.–20. sajandist säilinud väärtuslikud ehitised ning hilisem ajaloolisesse hoonestusstruktuuri sobituv arhitektuur;

3) kultuuriväärtuslike hoonete interjöörid või nende osad;

4) ajalooline linnastruktuur koos ajaloolise turuplatsiga (Laidoneri plats);

5) ajaloolised linnaruumi kujundavad elemendid ja sillutised;

6) kõrghaljastus õuemaal ja avalikus ruumis ja ajaloolised haljasalad, sh Lossipark, Sõbrapark ja mõisapark koos Tasuja pst alleega ning Viljandi järve äärne ajalooline haljasala.

8. Muinsuskaitseala väärtuste säilitamise riiklikud põhimõtted on:

1) muinsuskaitseala uuendused lähtuvad kestlikust arengust ja sobitatakse kokku kultuuriväärtusliku keskkonnaga, toetades muinsuskaitseala eesmärke ja parandades elukeskkonna kvaliteeti;

2) muinsuskaitseala mitmekesist kasutust säilitatakse ja soodustatakse ajalooliselt avalikus kasutuses olnud hoonete ja kinnistute jätkuva avaliku kasutamiseega;

3) uue hoone ehitamisele eelistatakse võimaluse korral olemasolevate kultuuriväärtuslike hoonete kasutust;

4) hoone ja linnaruumi ehituslike muudatustega suurendatakse ligipääsetavust kultuuripärandile viisil, mis ei kahjusta muinsuskaitseala ega seal asuvate hoonete kultuuriväärtust ning soodustab autoliikluse vähendamist;

5) kultuuriväärtuslike ehk A- ja B-kaitsekategooria hooneid (korralduse lisa 3) säilitatakse ja hooldatakse; hoone konserveerimisel, restaureerimisel, ehitamisel ja ilme muutmisel säilitatakse selle arhitektuurilaad, ehitus- ja viimistlusmaterjalid ning arhitektuuridetailid;

6) uue ehitise püstitamisel ja suuremahulise juurdeehitise ehitamisel eelistatakse tänapäevast, keskkonda sulanduvat lahendust, eesmärgiga rikastada mitmekihulist ajaloolist keskkonda kvaliteetse arhitektuuriga; lähtutakse lähiümbruse linnaruumist, sealhulgas ajaloolise hoonestuse paiknemisest, tihedusest, mahust, materjalikasutusest, katusemaastikust ja värvilahendusest;

7) kinnistu piiride muutmise üle otsustamisel lähtutakse kinnistu ajaloolisest väärtusest muinsuskaitseala kontekstis ning kinnistu ja sellel asuva hoonestuse parimast võimalikust hooldamisest ja teenindamisest;

8) avalikus ruumis säilitatakse ja võimaluse korral taastatakse ajalooline linnaehituslik struktuur ja ajastuomased linnaruumi kujundavad elemendid;

9) mulla- ja kaevetööde tegemisel lähtutakse arheoloogiapärandi kaitseks minimaalse sekkumise põhimõttest; arheoloogilises kultuurikihis asuvate väärtuslike ajalooliste ehituskonstruksioonide puhul eelistatakse nende konserveerimist ja eksponeerimist tagasimatmisele ja markeerimisele;

10) säilitatakse ajaloolised haljasalad ja kõrghaljastus, sealhulgas puiesteed ja kõrghaljastatud õuemaad;

11) taimede kasvatamisega seotud kaevetöid ei loeta tööde tegemise luba vajavateks kaevetöödeks, v.a. kõrghaljastuse rajamine;

12) säilitatakse vaated piki muinsuskaitseala tänavaid ning kaugvaated linna siluutile ja maamärkidele.

III osa

Muinsuskaitsealal asuvate hoonete väärtusklassid

9. Muinsuskaitseala hooned, välja arvatud kultuurimälestiseks tunnistatud hooned, on jagatud A-, B- ja C-kaitsekategooriasse. Hoone kaitsekategooria on määratud korralduse lisas 3.

10. Juhul, kui ehitise mälestiseks olemine lõpetatakse pärast kaitsekorra jõustumist, käsitletakse ehitist A-kaitsekategooria hoonena kuni kaitsekategooria määramiseni. Kui olemasolev hoone korralduse lisas 3 märgitud ei ole, käsitletakse seda kuni kaitsekategooria määramiseni B kaitsekategooria hoonena.

11. A-kaitsekategooria hoone on kultuuriväärtuslik hoone, mille puhul säilitatakse hoone autentsus nii eksterjööris kui ka interjööris.

12. B-kaitsekategooria hoone on kultuuriväärtuslik või silmapaistva mõjuga hoone, mille puhul säilitatakse hoone autentsus eksterjööris.

13. C-kaitsekategooria hoone on muu hoone, mille autentsena säilitamist ei nõuta.

14. Kui hoone ehitatakse pärast kaitsekorra jõustumist, käsitletakse seda kuni kaitsekategooria määramiseni C-kaitsekategooria hoonena.

IV osa

Muinsuskaitseala kaitse eesmärgi tagamiseks vajalikud nõuded hoonetele

15. Muinsuskaitsealal asuva A-kaitsekategooria hoone puhul säilitatakse väärtuslik ruumiplaneering, sisetarindid (vahelaed, siseseinad, mantelkorstnad jms), interjööridetallid (siseuksed, sisetrepid, piirdeliistud, ahjud jms) ja siseviimistluskihid (põrandalauad, parketid, maalingud, stukkdekoor jms).

16. Muinsuskaitsealal asuva A- ja B-kaitsekategooria hoone puhul on tööde tegemisel järgmised nõuded:

1) ajaloolised piirdetarindid, proportsioonid, välisviimistlus ja väärtuslikud detailid säilitatakse võimalikult autentsena ning tagatakse olemasolevate kandekonstruksioonide püsivus;

2) hooneosade ja ehitusdetailide taastamisel võetakse aluseks dokumenteeritud ajalooline olukord ja lähtutakse hoonest kui tervikust;

3) kasutatakse hoonele ja selle ehitusajale iseloomulikke ehitus- ja viimistlusmaterjale ning võimaluse korral traditsioonilisi töövõtteid ja tehnoloogiaid; traditsioonilisi ehitus- ja viimistlusmaterjale jälgendavaid materjale ei kasutata (nt plastlaudis, kivikatust imiteeriv katuseplekk, õhekrohv); hoone ehitusajale mitte iseloomulikke materjale võib kasutada ainult ajutise konserveeriva lahendusena (nt katusekattena rullmaterjal, eterniit);

4) hoone välispidine soojustamine on lubatud ainult juhul, kui sellega ei hävitata ega kaeta kinni väärtuslikku välisviimistlust ega väärtuslikke detaile ning säilivad hoone ja selle osade proportsioonid;

5) säilitatakse hoone ehitusaegsed või hilisemad hoone arhitektuurse ilmega sobivad avatäited (aknad, ukseid, luugid, jms); välimiste avatäidete asendamist loetakse hoone ilme muutmiseks ning see tegevus on loa kohustuslik;

- 6) maapealse osa laiendamine lahendatakse hoone ja selle lähiümbrusega sobivana, arvestades mahtu, proportsioone, materjalikasutust, arhitektuurset ilmet ja kõrghaljastust;
- 7) ventilatsiooni- ja küttesüsteemide ehitamisel kasutatakse võimalusel olemasolevat korstnat ja läbiviike, uue korstna ehitamisel järgitakse ajaloolist eeskujut; ventilatsiooniretid paigaldatakse hoonega arhitektuurset sobivalt ja viisil, mis ei muuda oluliselt hoone välisilmet;
- 8) elektri- või muu seade, sealhulgas õhksoojuspumba ja ventilatsioonisüsteemi hooneväline osa, katusepinnast visuaalselt eristuv päikesepaneel, elektrikapp jms paigaldatakse vähese vaadeldavusega kohta ning viisil, mis ei kahjusta hoone konstruktsioone ega ajalooliselt väärtuslikke detaile;
- 9) püsivalt oma asukohale paigaldatud kohtkindel tegevuskoha tähis, info- või reklaamikandja lahendatakse hoonega ja ajaloolisse keskkonda kujunduselt ja suuruselt sobivalt ning viisil, mis ei varja väärtuslikke fassaadidetaile ega domineeri linnaruumis;
- 10) katuseaknad paigaldatakse hoone vähese vaadeldavusega küljele ning hoonega arhitektuurset sobivalt; uuke ja vintskappe võib ehitada juhul, kui need on paigutatud hoonega arhitektuurset sobivalt.

17. Muinsuskaitsealal asuva C-kaitsekategooria hoone puhul on tööde tegemisel järgmised nõuded:

- 1) lähtutakse hoone terviklikust välisilmest ning sobivusest lähiümbruse hoonestusega;
- 2) kasutatakse muinsuskaitsealale sobivaid ajastukohaseid ehitus- ja viimistlusmaterjale;
- 3) hoone välispidisel soojustamisel säilitatakse hoone proportsioonid ja vajaduse korral iseloomulikud detailid;
- 4) maapealse osa laiendamine lahendatakse hoone ja selle lähiümbrusega sobivana, arvestades mahtu, proportsioone, materjalikasutust ja arhitektuurset ilmet;
- 5) elektri- või muu seade, sealhulgas õhksoojuspumba ja ventilatsiooniseadme hooneväline osa, katusepinnast visuaalselt eristuv päikesepaneel, elektrikapp jms, paigaldatakse vähese vaadeldavusega kohta ning viisil, mis ei kahjusta hoone konstruktsioone ega viimistlust;
- 6) püsivalt oma asukohale paigaldatud kohtkindel tegevuskoha tähis, info- või reklaamikandja lahendatakse hoonega ja ajaloolisse keskkonda kujunduselt ja suuruselt sobivalt ning viisil, mis ei varja iseloomulikke fassaadidetaile ega domineeri linnaruumis.

18. Muinsuskaitseala on jagatud kolmeks piirkonnaks. Linnakindlustustega piiratud keskaegne linn koos ordulinnuse varemete ja vallikraavidega moodustab muinsuskaitseala piirkonna 1. Uuslinna ala koos mõisapargi ja järve äärsel haljasstruktuuriga moodustab piirkonna 2. Ordulinnuse varemetest lõunasse jääv Huntaugu mäe ja Valuoja ala moodustab piirkonna 3. Muinsuskaitseala piirkonnad on näidatud korralduse lisa 2.

19. Muinsuskaitseala piirkonnas 1 kehtivad uute ehitiste püstitamisele ja tänavaruumile järgmised nõuded:

- 1) A- ja B-kaitsekategooria hoonetega hoonestatud kinnistutel uusi hooned üldjuhul ei püstitata;
- 2) linnamüüri ümbritseva vallikraavi alal on uute ehitiste püstitamine lubatud vaid ajaloolise hoonestusmahu ulatuses ja/või aladel, kus on kehtiv detailplaneering;
- 3) ajalooline turuplats (Laidoneri plats) säilitatakse väljakuna; lubatud on väljaku sillutamine;
- 4) uue ehitise püstitamisel ja juurdeehituse ehitamisel lähtutakse lähiümbruses väljakujunenud ehitusjoonest, hoonestusstruktuurist, tihedusest, kultuuriväärtuslike hoonete mahtudest, värvilahendusest, katusemaastikust ja kõrghaljastusest; mitut krunti hõlmava uue ehitise kavandamisel liigendatakse see mahuliselt ja arhitektuurset;

- 5) uue ehitise ja juurdeehitise välisviimistluses kasutatakse muinsuskaitsealale sobivaid materjale, näiteks krohvi, looduskivi, tellist, katusekivi, betooni, puitlaudist, valtsplekki jms; traditsioonilisi ehitismaterjale jälgendavaid materjale ei kasutata;
- 6) alla 20 m² ehitisealuse pindala ja alla 5 meetri kõrgusega ehitised (edaspidi väikeehitised), mis on ajaloolises keskkonnas ebatüüpiline (prügimaja, elektrialajaam, avalik tualett jms), paigutatakse asukohta, kus see on avalikus ruumis vähe nähtav ning ei kahjusta olemasoleva hoone konstruktsioone ja viimistlust;
- 7) väikeehitise, sealhulgas teisaldatava ja ajutise ehitise puhul ei kohaldata käesoleva punkti alapunktis 4 seatud nõudeid; sellised ehitised paigutatakse ajaloolisesse linnaruumi sobivalt ja viisil, mis säilitab kõrghaljastuse ja tänavate läbitavuse;
- 8) kinnistu piiride muutmisel järgitakse kvartalisisest kinnistustruktuuri (suurust ja kuju) või ajaloolist kinnistustruktuuri ning määratakse krundile lihtsate ja selgete piiridega kuju, mis võimaldab kinnistu hooneid hooldada ja teenindada;
- 9) säilitatakse ajaloolised piirdeaiad, -postid, väravad jms;
- 10) uued piirdeaiad, -postid, väravad jms lahendatakse järgides lähiümbruses väljakujunenud tava (materjal, kõrgus, paiknemine jms) ja sobivust krundi hoonestuse arhitektuuriga;
- 11) ajalooline munakivisillutus jm ajalooline katend nii tänaval kui hoovides säilitatakse või taaskasutatakse;
- 12) uue katendi rajamisel või vana restaureerimisel lähtutakse ajaloolisest lahendusest, näiteks sõiduteel kasutatakse muna- või graniitkive ja graniitplaate, kõnniteel sillutisplaate või -kive, hoovides ja aedades graniitsõelmeid, -kive ja -plaate või munakive; asfaltkatet ei rajata;
- 13) tänava rekonstrueerimisel säilitatakse või taastatakse kultuuriväärtuslike ehitiste proportsioonid, vajaduse korral tänavapinda madalamale viies; välditakse pinnasevee imbustumist keldrisse ning sademevee juhtimist krundile;
- 14) tänavaid hooldatakse viisil, mis ei kahjusta külgnevat hoonestust, ajaloolist sillutist ja kõrghaljastust;
- 15) uute linnaruumi kujundavate elementide rajamisel võetakse võimalusel aluseks Viljandi ajaloolised näited; uued linnaruumi kujundavad elemendid ja liikluskorraldusvahendid kavandatakse ümbritsevat ajaloolist keskkonda arvestavalt ja viisil, mis ei varja ega kahjusta kultuuriväärtuslike ehitisi ega arheoloogilist kultuurikihti;
- 16) avalikus ruumis uusi maapealseid parklaid üldjuhul ei rajata.

20. Muinsuskaitseala piirkonnas 2 kehtivad uue ehitise püstitamisele ja tänavaruumile järgmised nõuded:

- 1) uue ehitise püstitamisel ja juurdeehitise ehitamisel lähtutakse lähiümbruses väljakujunenud ehitusjoonest, hoonestustruktuurist, tihedusest, kultuuriväärtuslike hoonete mahtudest, liigendusest, värvilahendusest, katusemaastikust ja haljastusest; mitut krunti hõlmava uue ehitise kavandamisel liigendatakse see mahuliselt ja arhitektuurselt;
- 2) uue ehitise ja juurdeehitise välisviimistluses kasutatakse muinsuskaitsealale sobivaid materjale, näiteks krohvi, looduskivi, tellist, katusekivi, betooni, puitlaudist, valtsplekki jms; traditsioonilisi ehitismaterjale jälgendavaid materjale ei kasutata;
- 3) alla 20 m² ehitisealuse pindala ja alla 5 meetri kõrgusega ehitised (edaspidi väikeehitised), mis on ajaloolises keskkonnas ebatüüpiline (prügimaja, elektrialajaam, avalik tualett jms), paigutatakse asukohta, kus see on avalikus ruumis vähe nähtav ning ei kahjusta olemasoleva hoone konstruktsioone ja viimistlust;
- 4) väikeehitised, sealhulgas teisaldatavad ja ajutised ehitised paigutatakse ajaloolisesse linnaruumi sobivalt ja viisil, mis säilitab vaated, kõrghaljastuse ja tänavate läbitavuse;

- 5) kinnistu piiride muutmisel järgitakse kvartalisisest kinnistustruktuuri (suurust ja kuju) või ajaloolist kinnistustruktuuri ning määrata krundile lihtsate ja selgete piiridega kuju, mis võimaldab ehitist hooldada ja teenindada;
- 6) säilitatakse ajaloolised piirdeaiad, -postid, väravad jms;
- 7) uued piirdeaiad, -postid, väravad jms lahendatakse järgides lähiümbruses väljakujunenud tava (materjal, kõrgus, paiknemine jms) ja sobivust krundi hoonestuse arhitektuuriga;
- 8) ajalooline munakivisillutis ja muu ajalooline katend säilitatakse uue katendi all või taaskasutatakse;
- 9) tänava rekonstrueerimisel säilitatakse või taastatakse kultuuriväärtuslike ehitiste proportsioonid, vajaduse korral tänavapinda madalamale viies; välditakse pinnasevee imbustumist keldrisse ning sademevee juhtimist krundile;
- 10) tänavaid hooldatakse viisil, mis ei kahjusta külgnevat hoonestust, ajaloolist sillutist ja kõrghaljastust;
- 11) uute linnaruumi kujundavate elementide rajamisel võetakse võimalusel aluseks Viljandi ajaloolised näited; uued linnaruumi kujundavad elemendid ja liikluskorraldusvahendid kavandatakse ümbritsevat ajaloolist keskkonda arvestavalt ja viisil, mis ei varja ega kahjusta kultuuriväärtuslike ehitisi ega arheoloogilist kultuurikihti.

21. Muinsuskaitseala piirkonnas 3 kehtivad järgmised nõuded:

- 1) piirkond säilitatakse avatud maastikuna;
- 2) piirkonnas kehtivad arheoloogilise kultuurikihiga ala nõuded arheoloogiapärandi kaitseks (korralduse punktid 24.1-24.3).

22. Muinsuskaitseala ajalooliste haljasalade ja kõrghaljastuse puhul kehtivad järgmised nõuded:

- 1) ajaloolised pargid, Lossipark, Sõbrapark ja mõisapark koos Tasuja puiestee alleega säilitatakse haljasaladena ning ei hoonestata; parkide ajalooline struktuur säilitatakse või taastatakse; ajaloolised pargid on märgitud korralduse lisan 4;
- 2) Viljandi järve äärne ajalooline haljasala säilitatakse ja ei hoonestata ega rajata sinna parklaid; lubatud on puhke- ja treeningupaiga toimimiseks vajaliku väiketaristu rajamine (teerajad, pingid, viidad, madal seikluspark vms); järve äärne ajalooline haljasala on märgitud korralduse lisan 4;
- 3) uue kõrghaljastuse rajamisel kasutatakse konkreetsele tänavale või haljasalale iseloomulikku kõrghaljastusviisi ja ajastuomaseid liike;
- 4) kaevetöödega ei kahjustata väärtuslikku kõrghaljastust, sealhulgas puude juurestikke.

23. Arheoloogilise kultuurikihiga ala moodustab vanalinn koos ordulinnuse varemete ja vallikraavidega ja keskaegsed linnakindlustused, Katariina kabeli vahetu ümbrus ning vanalinnaga vahetult külgnev uuslinna ala, endine Viljandi mõisasüda ja Huntaugu piirkond koos Viljandi järve äärse alaga. Arheoloogilise kultuurikihiga ala on märgitud korralduse lisan 5.

24. Muinsuskaitsealal asuva arheoloogiapärandi kaitseks kehtivad järgmised nõuded:

- 1) arheoloogilise kultuurikihiga alal enne detailplaneeringu kehtestamist või projekteerimistingimuste ja ehitusloa andmist, millega kaasnevad kaeve- ja muud pinnase teisaldamise või juurdeveoga seotud tööd, selgitatakse välja ja võetakse arvesse alal asuvad väärtuslikud ehituskonstruksioonid ja -detailid ning muud arheoloogilise kultuurikihi elemendid;

- 2) juhul kui plaanitavad tööd võivad ohustada arheoloogilist kultuurkihti või selles olevate struktuuride või elementide säilimist kavandatavatest töödest sügavamal, selgitatakse uuringu käigus välja arheoloogilise kultuurkihi stratigraafia, vajadusel kuni loodusliku pinnaseni;
- 3) väärtuslikud ajaloolised ehituskonstruksioonid ja -detailid säilitatakse.

V osa

Muinsuskaitseala kaitsevööndi eesmärk ja selle tagamise nõuded

25. Muinsuskaitseala kaitsevöönd on jagatud kaheks osaks, mis on esitatud korralduse lisas 1.
26. Kaitsevööndi osas 1 tagatakse muinsuskaitseala säilimine sobivas ja toetavas keskkonnas ning vaadeldavus piki ajaloolisi tänavaid. Uue ehitise püstitamisel või olemasoleva ehitise maapealse osa laiendamisel arvestatakse ümbritseva keskkonnaga, et vältida järsked üleminekuid hoonestuse mastaapsuses ja tiheduses võrreldes muinsuskaitsealaga. Piki ajalooliseid tänavaid avanevaid vaateid ehitistega ei sulgeta.
27. Kaitsevööndi osas 2 tagatakse muinsuskaitseala vaadeldavus olulistest vaatepunktidest. Vaateid ehitistega ei sulgeta. Muinsuskaitsealale avanevad olulised vaated avanevad Tartu maanteelt ja Mustla maanteelt Viljandi linna siluutile, sh vanale veetornile, Jaani kiriku tornile ja ordulinnuse varemetele.

VI osa

Leevendused tööde tegemise loakohustusest ja teavitamise kohustusest muinsuskaitsealal ja selle kaitsevööndis

28. Muinsuskaitsealal ei ole nõutavad muinsuskaitse eritingimused ja Muinsuskaitseameti poolt antav tööde tegemise luba C-kaitsekategooria hoone konserveerimiseks, restaureerimiseks ja ehitamiseks.
29. Muinsuskaitsealal ei ole järgmistel juhtudel nõutav Muinsuskaitseameti poolt antav tööde tegemise luba:
  - 1) kõrghaljastuse rajamiseks, kaeve- ja muudeks pinnase teisaldamise ja juurdeveoga seotud töödeks õuemaal väljaspool arheoloogilise kultuurkihiga ala;
  - 2) arheoloogilise kultuurkihiga alal olevatel õuemaadel kaeve ja pinnase teisaldamise või juurdeveoga seotud töödeks, mille sügavus ei ületa 30 cm praegusest maapinnast;
  - 3) raietöödeks ja hooajalise ehitise püstitamiseks, juhul kui kohaliku omavalitsuse üksus on kooskõlastanud raieloa ja hooajalise ehitise püstitamise loa Muinsuskaitseametiga.
30. Muinsuskaitseala kaitsevööndi kahes osas ei ole nõutav Muinsuskaitseameti teavitamine töödest või tööde kooskõlastamine Muinsuskaitseametiga:
  - 1) olemasoleva ehitise ümberehitamisel ja välisilme muutmisel, välja arvatud maapealse osa laiendamisel;
  - 2) ehitise ehitamisel või rajamisel, mis ei nõua ehitusseadustiku kohaselt ehitusluba ega ehitusteatist.

VII osa
Muinsuskaitsealal paiknevate kinnismälestiste kaitsevööndid

31. Mälestise kaitsevööndi võib määrata maa-alalisele kinnismälestisele.

VIII osa
Lõppsätted

32. Korraldus jõustub kümnendal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.

33. Vabariigi Valitsuse 17.06.2004 määruse nr 219 „Viljandi vanalinna muinsuskaitseala põhimäärus“ kehtivus lõpeb punktis 32 sätestatud korralduse jõustumisest.

Korraldust on võimalik vaidlustada halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul korralduse Riigi Teatajas avaldamise päevast arvates.

Korralduse põhjendused ja selgitused esitatakse seletuskirjas, mis on kättesaadav Muinsuskaitseameti veebilehel ja Muinsuskaitseametis.

Lisa 1. Muinsuskaitseala ja kaitsevööndi piirid

Lisa 2. Muinsuskaitseala kolme piirkonna piirid

Lisa 3. Hoonete kaitsekategooriad ja mälestised

Lisa 4. Ajaloolised haljasalad

Lisa 5. Arheoloogilise kultuurkihiga ala ja leevendustega ala